

HRVATSKI CENTAR
ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO

PROGRAM RADA

ZA 2014.

Zagreb, prosinac 2013.

SADRŽAJ

Program rada Centra za 2014.	3
1. Ured ravnateljice	3
2. Zavod za zaštitu bilja	4
3. Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo	8
4. Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo	12
5. Zavod za voćarstvo	17

Uvod

Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo (u daljnjem tekstu: Centar), Svetošimunska cesta 25, 10000 Zagreb, osnovan je na temelju Zakona o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo („Narodne novine“ 25/09, 124/10 – u daljnjem tekstu: Zakon).

Djelatnost Centra se obavlja temeljem članka 3. Zakona, a putem ustrojstvenih jedinica koje sukladno Statutu čine: Ured ravnateljice, Zavod za zaštitu bilja, Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo, Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo i Zavod za voćarstvo.

S danom 31. prosincem 2013., Centar ima zaposleno 139 djelatnika/ca, od čega je 18 doktora znanosti i 12 magistara znanosti, 64 djelatnika/ca je visoke stručne spreme, 6 djelatnika/ca je više stručne spreme, 34 djelatnika/ca je srednje stručne spreme i 5 djelatnika/ca je druge spreme.

Program rada Centra za 2014.

Ciljevi obavljanja djelatnosti Centra su određeni Zakonom i čine osnovu programa rada Centra za 2014.

To su: razvijanje istraživačkog rada, poticanje procesa prilagodbe poljoprivrednog sektora i ruralnog prostora; prenošenje znanja iz područja poljoprivrede korisnicima; provođenje analitičkih i dijagnostičkih poslova, praćenje te davanje preporuka i prognoza proizvođačima, izdavanje dokumenata u područjima zaštite bilja, vinogradarstva, voćarstva, vinarstva, maslinarstva, sjemena, sadnog materijala; istraživanje u području poljoprivredne proizvodnje, novih proizvodnih programa u poljoprivredi; suradnja s gospodarstvom u području primjene rezultata znanstvenih i stručnih istraživanja.

Ovi zacrtani ciljevi ostvarivat će se u skladu s financijskim, kadrovskim i tehničkim potencijalom raspoloživim u Centru.

1. URED RAVNATELJICE

U Uredu ravnateljice u 2014. planiraju se nastaviti aktivnosti određene Zakonom i Statutom Centra, kako slijedi:

- Koordinacija, kontrola i praćenje provedbe godišnjeg programa rada ustrojstvenih jedinica Centra;
- Nastavlja se obavljanje poslova organizacije, kontrole i praćenja izvršenja svih financijskih i računovodstvenih poslova u suglasju s pozitivnim propisima koji reguliraju financijsko i računovodstveno poslovanje Centra, te pripremanje analiza i financijskih izvješća za potrebe ravnateljice i Upravnog vijeća Centra;
- Nastavlja se obavljanje pravnih i kadrovskih poslova Centra, izrada pravilnika i drugih normativnih akata iz djelokruga rada Centra kao i sudjelovanje u izradi prijedloga propisa iz djelokruga rada Ministarstva poljoprivrede;
- Nastavlja se praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona i drugih propisa, zastupanje Centra u postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima;
- Nastavlja se obavljanje poslova u vezi vođenja popisa imovine i zaštite, poslova evidentiranja, arhiviranja predmeta, zaštite arhivske građe te donošenje propisa iz te oblasti;
- Nastavlja se obavljanje poslova prisilne naplate sukladno propisima;
- Nastavlja se rješavanje imovinsko pravnih odnosa Centra;

- Nastavlja se obavljanje poslova javne nabave sukladno propisima i nabave uopće sukladno potrebama Zavoda i Centra u cjelini;
- Nastavlja se vođenje brige o dodatnoj edukaciji i stručnom usavršavanju djelatnika Centra sukladno stručnom području kojeg obavljaju u Centru te raspoloživim financijskim sredstvima, sudjelovanje i rad na stručno-znanstvenim skupovima, seminarima, radionicama i sl. u zemlji i inozemstvu, a važni su za rad Centra;
- Nastavlja se izrada te donošenje i drugih akata sukladno propisima;
- Nastavlja se usavršavanje djelatnika putem raznih seminara iz oblasti prava, računovodstva, javne nabave, arhiva te arhivske građe i dr.

2. ZAVOD ZA ZAŠTITU BILJA

U Zavodu za zaštitu bilja planira se obavljanje poslova iz područja fitomedicine (zaštite bilja) sukladno Zakonu o biljnom zdravlju (NN 75/05, 55/11), Zakonu o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05, 25/09), Zakonu o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (NN 80/13) te pratećim propisima, Međunarodnoj konvenciji o zaštiti bilja iz 1992, EPPO protokolima (European Plant Protection Organization) kao i pozitivnim propisima Europske Unije, OECD-a (Organization for Economic Co-operation and Development), FAO-a (Food and Agriculture Organization) i WHO-a (World Health Organization). Tijekom 2014. godine započet će se s uvođenjem Norme ISO 9001 na razini cijelog Centra što bi trebalo rezultirati boljom i bržom koordinacijom poslova. Uvođenje Norme ISO 9001 olakšat će i ubrzati postupak akreditacije dijagnostičkih metoda u laboratorijima. Poslovi će se nastaviti provoditi u četiri odjela: Odjel za biljno zdravlje, Odjel za zaštitu mediteranskih kultura, Odjel za sredstva za zaštitu bilja i Odjel za dijagnostiku.

2.1. U Odjelu za biljno zdravlje provest će se sljedeći poslovi sukladno Zakonu o biljnom zdravlju (NN 75/05, 55/11) i Zakonu o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05, 25/09) te pratećim propisima:

- Nastavit će se provođenje programa posebnog nadzora (PPN-a) koji uključuje otkrivanje karantenski štetnih organizama, izvještavanje o njihovoj nazočnosti, pojavi i širenju, procjenu rizika od karantenski štetnih organizama, razrađivanje i predlaganje preventivnih mjera i mjera njihova suzbijanja, temeljem Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama (NN 74/06, 84/10, 120/11), Uredbi i Odluka Komisije, Akcijskih planova za suzbijanje i eradicaciju štetnih organizama, EPPO List of invasive alien plants te pripadajućim podzakonskim aktima za sljedeće štetne organizme: krumpirove cistolike nematode - *Globodera rostochiensis* i *Globodera pallida*, rak krumpira - *Synchytrium endobioticum*, smeđa i prstenasta trulež gomolja krumpira - *Ralstonia solanacearum* i *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, borova nematoda - *Bursaphelenchus xylophilus*, venuće i sušenje hortikulturnih biljaka - *Phytophthora ramorum*, Pepino mosaic virus - PepMV, azijska strizibuba - *Anoplophora chinensis*, fitoplazme vinove loze - *Flavescence doree*, sredozemna voćna muha - *Ceratitis capitata*, bolest vretenastog gomolja krumpira - PSTVd, crvena palmina pipa - *Rynchosporus ferrugineus*, smolasti rak bora - *Giberella circinata*, invazivne strane korovne vrste, Tomato spotted wilt virus - TSWV i Impatiens necrotic spot virus - INSV, palmin drvotoč - *Paysandisia archon*, narančin trnoviti štitasti moljac - *Aleurocanthus spiniferus*, krumpirovi buhači - *Epitrix cucumeris*, *E. similaris*, *E. subcrinita*, *E. tuberis*, proliferacija jabuke - *Candidatus Phytoplasma mali*, propadanje kruške – Pear decline, bakterijski rak kivija - *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* karantenski štetnici na reprodukcijom sadnom materijalu agruma koji uključuje sljedeće štetne organizme: *Citrus tristeza virus*, *Citrus vein enation virus*, *Spiroplasma citri*, *Phoma tracheiphila*;

- Nastavit će se s provođenjem Izvještajno prognoznih poslova (IPP) na državnoj razini koji uključuju sustavno praćenje zdravstvenog stanja bilja tijekom vegetacije i biljnih proizvoda na otvorenom, u zaštićenim prostorima i u skladištima, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti štetnih i korisnih organizama za bilje i biljne proizvode te sustavno vođenje evidencije o tome u formi baze podataka (Zakon o biljnom zdravstvu);
- Nastavit će se s nadograđivanjem i usavršavanjem postojećih baza podataka i softverskih aplikacija o pojavi, otkrivanju, intenzitetu napada, populaciji i rasprostranjenosti štetnih organizama vezanih uz aktivnosti izvještajno-prognoznih poslova (IPP) i programa posebnog nadzora (PPN);
- Nastavit će se s provođenjem zdravstvenih pregleda kod posjednika bilja upisanih u fitosanitarni upisnik. Osim Zakona o biljnom zdravstvu te Pravilnika o fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama (NN 56/2012), fitosanitarni pregledi kod posjednika bilja upisanih u Fitoupisnik obavljaju se i prema Pravilniku o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama (NN 74/06, 84/10, 120/11) te drugim pratećim propisima;
- Nastavit će se s izradama procjene rizika (PRA) prije svega za karantenske štetne organizme na temelju kojih će se odrediti prioriteta praćenja štetnih organizama u sklopu programa posebnog nadzora, a provode se temeljem Sporazuma o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera u okviru WTO i Međunarodne konvencije o zaštiti bilja u okviru FAO;
- Nastavit će se s aktivnim sudjelovanjem stručnjaka u panelima i radionicama Europske organizacije za zaštitu bilja i drugih relevantnih organizacija na kojima se izrađuju protokoli i propisi vezano na područje biljnog zdravstva.

2.2. U Odjelu za zaštitu mediteranskih kultura provest će se sljedeći poslovi sukladno Zakonu o biljnom zdravstvu (NN 75/05, 25/09, 55/11) te pratećim propisima

- Nastavit će se koordinacija i provođenje programa posebnog nadzora (PPN-a) sredozemna voćna muha - *Ceratitis capitata*;
- Započet će se s koordinacijom i provođenjem programa posebnog nadzora „Karantenski štetnici na citrus vrstama“ čiji je cilj odrediti stanje i raširenost karantenski štetnih organizama: Citrus tristeza virus - CTV, *Spiroplasma citri*, Citrus vein enation virus - CVEV i *Phoma tracheiphila* u županijama s najvećom proizvodnjom sadnog materijala agruma;
- Započet će se sa suradnjom u provođenju programa posebnog nadzora: krumpirovi buhači - *Epitrix spp.*, bakterijski rak kivija - *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae*, te po potrebi i drugih programa koji se provode na obalnom i otočnom području Primorske Hrvatske;
- Započet će se s aktivnostima praćenja zdravstvenog stanja reproduksijskog sadnog materijala koji se koristi u proizvodnji voća, vinove loze i drugog poljoprivrednog bilja kod posjednika bilja upisanih u fitosanitarni upisnik;
- Započet će se s provođenjem projekta tehničke suradnje Ministarstva poljoprivrede i IAEA, TCP RER 5020 za razdoblje 2014. - 2015. u suradnji s Dubrovačko-neretvanskom županijom i Neretvanskom udrugom „Mandarina“;
- Nastavit će se provođenje Izvještajno prognoznih poslova (IPP) za mediteranske kulture. Naglasak je u ovom slučaju dan na štetne organizme masline, uključujući maslinovog svrdlaša te štetne organizme agruma, smokve i dr. Tijekom 2014. godine, aktivnost će se proširiti i na uzročnike bolesti plodova agruma;
- Nastavit će se s razvojem programa „Primjena senzorskih mreža u programima nadzora kukaca“. Cilj je metode bitno olakšati programe praćenja štetnika na udaljenim područjima

(npr. udaljenim otocima), ali i u redovitim programima;

- Nastavit će se s provođenjem laboratorijskih analiza koje se odnose na dijagnostiku Tephritidae vrsta u sklopu programa posebnog nadzora sredozemna voćna muha – *Ceratitis capitata* i karantenske vrste roda *Bactrocera* i *Rhagoletis* na uzorcima koje su dostavili fitosanitarni inspektori te laboratorijske analize koje uključuju entomološke metode ocjene zaraze biljnih organa mediteranskih kultura u sklopu provođenja IPP poslova, analiza lovki koje su dostavljene s terena primjenom vizualnog pregleda, primjena „brze analize“ za ocjenu latentne zaraze lišća masline uzročnicima bolesti.

2.3. U Odjelu za sredstva za zaštitu bilja provest će se sljedeći poslovi sukladno Zakonu o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05, 25/09) te pratećim propisima:

- Nastavit će se ocjenjivanje sredstava za zaštitu bilja u postupku registracije sukladno odredbama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja i pratećim propisima, koji su usklađeni sa zahtjevima EU i Direktivom 91/414/EC. Stručnjaci Zavoda za zaštitu bilja su ovlašteni za izradu ocjene SZB prema jedinstvenim načelima u Republici Hrvatskoj;
- Nastavit će se na radu i ocjeni SZB za zonalnu registraciju. Objavom Zakona o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (NN 80/2013) mijenja se pravni okvir za registraciju SZB;
- Nastavit će se s provođenjem postupaka registracije SZB, izmjenama i dopunama postojećih registracija te izvanrednim dozvolama, dozvolama za istraživanje i razvoj, dozvolama za proširenje primjene za male kulture i male namjene, u skladu s odredbama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja iz područja učinkovitosti, ostataka, ekotoksikologije, ponašanja u okolišu, fizikalno-kemijskih svojstava, identiteta sredstva i izloženosti primjenitelja SZB;
- Započet će se s prilagodbom poslovanja prema novim propisima iz područja SZB. Objavom Zakona o provedbi Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja (NN 80/2013) mijenja se pravni okvir za registraciju SZB, a tijekom 2014. se očekuje objava novog Zakona o održivoj uporabi pesticida, koji će zamijeniti postojeći Pravilnik o uspostavi akcijskog okvira za postizanje održive uporabe pesticida (NN 142/12) i preuzeti odredbe Direktive 128/2009/EC;
- Započet će se s provođenjem nacionalnog sustava ocjene i registracije biocidnih pripravaka, temeljem Uredbe (EU) 528/2012 - Zakona o provedbi Uredbe (EU) 528/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća u vezi sa stavljanjem na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (NN 39/13). Nastavit će se provođenje laboratorijskih analiza uzoraka sredstava za zaštitu bilja pri inspekcijskom nadzoru ili na zahtjev pravnih ili fizičkih osoba;
- Nastavit će se s provođenjem postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja, s ciljem provjere ispravnosti i kakvoće SZB-a u prometu u suradnji s Upravom kvalitete hrane i fitosanitarne politike i inspekcijom u poljoprivredi MP;
- Nastaviti će se s aktivnim sudjelovanjem u panelima i radionicama Europske organizacije za zaštitu bilja i Europske agencije za sigurnost hrane te drugih relevantnih organizacija na kojima se izrađuju protokoli i propisi vezano na područje SZB.

2.4. U Odjelu za dijagnostiku provest će se poslovi sukladno Zakonu o biljnom zdravstvu i pratećim propisima:

- U laboratorijima za bakteriologiju, herbologiju, mikologiju, nematologiju, virologiju, zoologiju i molekularnu biologiju, nastavit će se provođenje dijagnostičkih laboratorijskih analiza kojima će se određivati nazočnost primarno karantenskih i gospodarski važnih štetnih organizama (bakterija i bakterijama sličnih organizama, korovnih vrsta, gljiva i gljivama sličnih organizama, nematoda, virusa i virusima sličnih organizama, insekata i grinja), za potrebe provođenja programa PPN, IPP te na zahtjev stranaka;

- Planira se započeti s postupkom akreditacije pojedinih metoda po laboratorijima. U laboratoriju za nematologiju započet će se s pripremom dokumentacije u sustavu upravljanja, tehničkim zahtjevima s ciljem uvođenja akreditacijskih metoda. U dijagnostičkim laboratorijima nastaviti će se prijem uzoraka bilja, biljnih proizvoda, tla, vode i drugih nadziranih predmeta, ocjena njihove ispravnosti i cjelokupnosti zahtjeva za ispitivanje kao i prateće dokumentacije;
- Planira se da stručnjaci dijagnostičkih laboratorija po potrebi sudjeluju u međulaboratorijskim usporedbama (MLU);
- Nastavit će se usavršavanje kompjutorskog programa za vođenje evidencije zaprimanja uzoraka koji bi trebao biti spojen s programom Ministarstva poljoprivrede (FIS) čime će se osigurati brža razmjena podataka s ispostavama fitosanitarne inspekcije, posebno graničnim prijelazima, a vezano na inspekcijske uzorke nadziranih predmeta iz uvoza;
- Nastavit će stručnjaci Zavoda s provođenjem edukacije stručnjaka iz drugih institucija i zemalja u skladu s potrebama i mogućnostima. Specijalisti laboratorija će nastaviti s usavršavanjem u zemlji ili inozemstvu i aktivno sudjelovati na međunarodnim skupovima;
- Započet će se s ispitivanjem sjemena rajčice iz uvoza na Pepino mosaic virus (PepMV) korištenjem klima komore za obavljanje biotestova i testova patogenosti, a prema potrebi obavljat će se i ostala ispitivanja vezana na karantenske štetne organizme;
- Nastavit će se sa sudjelovanjem stručnjaka dijagnostičara u radu panela i radionica Europske organizacije za zaštitu bilja i drugih relevantnih organizacija na kojima se izrađuju protokoli i propisi vezano na područje dijagnostike.

Međunarodni projekti

- Započinje se s provođenjem regionalnog projekta tehničke suradnje Ministarstva poljoprivrede s FAO/IAEA RER 5020: Controlling Fruit Flies in the Balkans and the Eastern Mediterranean, za razdoblje 2014. - 2015. Ovaj je projekt nastavak dosadašnjih ciklusa projekata tehničke suradnje s FAO/IAEA za razdoblja 2007. i 2008., 2009. do 2011. i 2012. i 2013. Osim Hrvatske, u projektu 2014. – 2015. sudjeluju i Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Cipar, Crna Gora, Grčka, Gruzija, Makedonija, Rumunjska, Slovenija te Turska;
- Planira se organizirati edukacija za stručnjake s ciljem apliciranja i sudjelovanja u Obzor 2020 projektima iz područja Sustainable Food Security: Native and alien pests in agriculture and forestry.

Suradnja s drugim institucijama

- Nastavit će se dugogodišnja suradnja s relevantnim institucijama u inozemstvu i u zemlji. Sukladno potrebama, stručnjaci Zavoda surađuju sa sljedećim institucijama: The Ohio State University, Columbus, SAD; Natural History Museum, London i Pesticides Safety Directorate, York, Ujedinjeno Kraljevstvo; Plant Protection Service i Wageningen University, Wageningen, Nizozemska; Neiker-Tecnalia Accredited laboratory for quarantine harmful organisms, Forest Protection Department, Vitoria-Gasteiz, Španjolska; EPPO, Pariz, The National Laboratory for the Protection of Plants (LNVP), Angers i INRA UMR GDPP - Bordeaux, Francuska; Royal Museum for Central Africa, Tervuren, Belgija; Natural History Museum, Ženeva, Švicarska; Università di Padova, Dipartimento Agronomia Ambientale e Produzioni Vegetali – Entomologia, Padova, Università degli studi del Molise, Campobasso i Università degli studi di Napoli „Federico II“, Dipartimento di Entomologia e Zoologia Agraria „Filippo Silvestri“, Portici, Italija; IAEA, AGES Institut i Federal Research and Training Centre for Forests, Natural Hazards and Landscape, Beč, Austrija; Kmetijsko Gozdarski Zavod Nova Gorica, Nova Gorica, Biotehniška fakulteta, Inštitut za fitomedicino i Fitosanitarna uprava Republike Slovenije te KIS – Oddelek za varstvo rastlin i Nematološki laboratorij, Ljubljana, Slovenija; Botanički vrt

PMF-a, Hrvatski prirodoslovni muzej, Agronomski fakultet, Laboratorij za molekularnu mikrobiologiju - Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Šumarski fakultet i Hrvatska poljoprivredna komora, Zagreb, Poljoprivredni fakultet, Osijek; Hrvatski šumarski institut, Jastrebarsko; Savjetodavna služba u županijama i gradu Zagrebu i dr.

Podučavanje i edukacija subjekata uključenih u poslove zaštite bilja koju obavljaju stručnjaci Zavoda:

- Nastavit će se stručno usavršavanje fitosanitarnih inspektora i djelatnika poljoprivredne savjetodavne službe. Sukladno potrebama stručnjaci Zavoda predavanjima, edukacijom na terenu i pisanjem prikladnih brošura, nastavit će sudjelovati u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora;
- Započet će se stručno osposobljavanje pravnih i fizičkih osoba prema Pravilniku o uspostavi akcijskog okvira za postizanje održive uporabe pesticida (NN 142/2012) - modul za distributere i modul za savjetnike;
- Nastavit će se izrada stručnih podloga i mišljenja za izradu nacрта propisa te znanstveno-stručna potpora nadležnoj upravi MP - iz područja biljnog zdravlja i područja sredstava za zaštitu bilja i ostataka sredstava za zaštitu bilja;
- Započet će se s radom u radnim grupama stručnjaka na Odboru u nadležnosti DG SANCO.

3. ZAVOD ZA VINOGRADARSTVO I VINARSTVO

U Zavodu za vinogradarstvo i vinarstvo u 2014. godini planiraju se slijedeće aktivnosti:

3.1. U Odjelu za vinogradarstvo provodit će se slijedeće aktivnosti:

- Nastavlja se vođenje evidencije proizvođača i proizvodnje voćnih vina. Vođenje evidencije se provodi temeljem izmjena i dopuna Pravilnika o voćnim vinima (NN 73/06, 24/11, 28/11, 62/11, 82/11, 120/12, 59/13);
- Nastavlja se vođenje popisa proizvođača s rješenjem za minimalno tehničko - tehnološke uvjete prostorija za proizvodnju i prodaju vina, radi određivanja sljedivosti u upravnom postupku donošenja rješenja za promet proizvoda. Postupak dobivanja rješenja za minimalno tehničko - tehnološke uvjete se provodi sukladno Zakonu o vinu (NN 96/03, 55/11) i Zakonu o općem upravnom postupku (NN 47/09), rješenja izdaje MP, te jedan primjerak dostavlja Zavodu;
- Nastavlja se organiziranje i provođenje nadzora berbe grožđa za proizvodnju predikatnih vina. Postupak se provodi sukladno Zakonu o vinu (NN 96/03, 55/11), a operativno se provodi u Zavodu i ugovornom suradnjom s vanjskim suradnicima;
- Nastavlja se sudjelovanje u postupcima zaštite kontroliranog zemljopisnog podrijetla vina. U tijeku postupka, zaprimaju se i obrađuju zahtjevi za zaštitu zemljopisnog podrijetla vina, provode se očevidi na terenu i izrađuju prijedlozi za izdavanje rješenja Ministarstvu poljoprivrede za kontrolirano zemljopisno podrijetlo vina. Postupak se provodi sukladno Zakonu o vinu (NN 96/03, 55/11), Naputku Ministarstva poljoprivrede (NN 127/13) i pratećim podzakonskim aktima: Pravilnikom o označavanju vina oznakom zemljopisnog podrijetla (NN 7/05, 41/08, 32/11), Pravilnikom o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze (NN 74/12, 80/12, 48/13) i Pravilnikom o nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (NN 159/04, 14/05, 42/05, 62/05, 3/06, 37/06, 76/06, 44/07, 118/07, 133/07, 86/08, 117/08, 124/08, 148/08, 45/09, 153/09, 46/10, 129/10, 31/11, 78/11, 67/12, 101/12);
- Nastavlja se sudjelovanje u prikupljanju podataka vezanih za referentne vinograde i pripremu uzoraka autentičnih vina. Obveza pripreme uzoraka autentičnih vina regulirana je Uredbom

(EZ) 2729/2000 i Uredbom (EZ) 479/2008 (European Wine Databank on authentic European wines), a Zavod provodi temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede.

3.2. U Odjelu za promet proizvoda provodit će se slijedeće aktivnosti:

- Nastavlja se održavanje baze podataka o berbi grožđa i proizvodnji vina i voćnih vina za proizvođače koji puštaju u promet svoje proizvode. Nastavlja se održavanje baze podataka korisnika koji svoje proizvode puštaju u promet, ažuriranje podataka o berbi grožđa, proizvodnji grožđa, vina i voćnih vina, kao i stanju zaliha, temeljem Zakona o vinu (NN 96/03, 55/11) i Uredbi Vijeća (EZ) 436/2009 o utvrđivanju opširnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) 479/2008 u pogledu vinogradarskog registra, obveznih izjava te prikupljanja informacija za praćenje tržišta vina, dokumenata koji prate pošiljke proizvoda od grožđa i vina i evidencija koje se vode u vinskom sektoru;
- Nastavlja se izdavanje rješenja o stavljanju u promet mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te svih kategorija voćnih vina, vinskoga i voćnog octa. S ovim postupcima upravne naravi nastavlja se temeljem Zakona o vinu (NN 96/03, 55/11), Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (NN 149/09, 22/11, 120/12), Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (NN 82/13), Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09), Pravilnika o vinu (NN 96/06, 7/97, 117/97, 57/00), Pravilnika o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (NN 142/13), Pravilnika o uvjetima analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina (NN 102/04, 64/05), Pravilnika o registru vinograda, obveznim izjavama, pratećim dokumentima i podrumskoj evidenciji (NN 121/10, 132/10, 78/11, 48/13), Pravilnika o proizvodnji vina (NN 2/05, 137/08), Pravilnika o vinskom i voćnom octu (NN 121/05, 53/06, 26/11), Pravilnika o voćnim vinima (NN 73/06, 24/11, 28/11, 62/11, 82/11, 120/12, 59/13), Pravilnika o kategorijama proizvoda od grožđa i vina, enološkim postupcima i ograničenjima (NN 114/10), Pravilnika o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju mošta i vina (NN 106/04, 137/12, 142/13) i Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla (NN 141/10, 31/11, 78/11, 12/12). Uz navedene nacionalne propise u primjeni su i preuzete uredbe koje uređuju područje vinogradarstva i vinarstva: Uredba Vijeća (EZ) 555/2008 o određivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 479/2008 o zajedničkoj organizaciji tržišta vina u vezi s programima potpore, trgovinom s trećim zemljama, proizvodnim potencijalom i o nadzoru u sektoru vina, Uredba Vijeća (EZ) 606/2009 o određivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 479/2008 u pogledu kategorija proizvoda od vinove loze, enoloških postupaka i primjenjivih ograničenja, te Uredba Vijeća (EZ) 607/2009 o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina;
- Nastavlja se sa sudjelovanjem u izdavanju mišljenja o kakvoći po inspekcijskom postupku temeljem Zakona o vinu (NN 96/03, 55/11);
- Nastavlja se sudjelovanje u prikupljanju podataka vezanih za referentne vinograde i pripremi uzoraka autentičnih vina. Obveza pripreme uzoraka autentičnih vina regulirana je Uredbom (EZ) 2729/2000 i Uredbom (EZ) 479/2008 (European Wine Databank on authentic European wines), a Zavod je provodi temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede.

Planira se u Odjelu za vinogradarstvo i Odjelu za vinarstvo:

- Uvođenje nadzora u proizvodnji grožđa i vina, pripremanje plana nadzora u proizvodnji grožđa i vina sukladno Pravilniku o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11, 120/12).

3.3. Laboratorij za fizikalno-kemijska ispitivanja (L1) i Laboratorij za senzorna ispitivanja (L2)

- Nastavlja se s provođenjem fizikalno-kemijskih ispitivanja svih proizvoda koji se stavljaju na tržište, kao i uzoraka po inspekcijskim zahtjevima, sukladno Zakonu o vinu (NN 96/03, 55/11) i pratećim pravilnicima;
- Finalizacija uvođenja metode za analizu etil fenola i etil quajakola, spojeva iz grupe hlapljivih fenola koji su izravni indikatori nepoželjne mikrobiološke aktivnosti u vinu (bolesti i mane vina). Ova metoda predstavlja podršku senzornim ispitivanjima, potrebnima u kontroli kakvoće, osobito u inspekcijskom nadzoru;
- Nastavlja se s provođenjem senzornih ispitivanja vina i voćnih vina u postupku izdavanja rješenja za promet i po inspekcijskim postupcima, na osnovi Zakona o vinu (NN 96/03, 55/11), Pravilnika o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju mošta i vina (NN 106/04, 137/12, 142/13), Pravilnika o voćnim vinima (NN 73/06, 24/11, 28/11, 62/11, 82/11, 120/12, 59/13) i Pravilnika o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (NN 142/13);
- Nastavlja se s provođenjem razvoja i održavanja sustava kvalitete u skladu s HRN EN ISO/IEC 17025:2007 temeljem Zakona o akreditaciji (NN 158/03, 75/09). Planira se nastavak sudjelovanja Laboratorija za fizikalno-kemijska ispitivanja i Laboratorija za senzorna ispitivanja u međunarodnim međulaboratorijskim usporedbama.

Planira se u laboratorijima:

- Proširenje područja akreditacije u L1 na metodu spektrometrije optičke emisije induktivno sprengute plazme (ICP-OES), određivanje potencijalno štetnih elemenata u vinu;
- Proširenje područja akreditacije u L2 na opisnu metodu „Da/Ne“ senzornog ispitivanja kakvoće svih voćnih vina, zahvaljujući izmjenama Pravilnika o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju mošta i vina (NN 106/04, 137/12, 142/13);
- Validacija „FT-IR“ metode kojom se određuje veći broj parametara kakvoće, a broj parametara koji će se validirati ovisit će o uvjetima i potrebama prema intenzitetu ispitivanja;
- Razvoj izotopnih metoda. Službene EU metode za određivanje omjera stabilnih izotopa deuterija, kisika i ugljika, definirane su Uredbama Vijeća (EZ) 2676/90, 822/97, 2729/2000, 440/2003 i 2120/2004. Laboratorij za fizikalno kemijska ispitivanja nastavlja s uvođenjem metoda i pripreme za validaciju za određivanje omjera stabilnih izotopa $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ i $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$;
- Validacija enzimatske metode za određivanje smjese glukoze i fruktoze. Planira se validacija enzimatske metode za određivanje smjese glukoze i fruktoze na sekvencionalnom automatiziranom analizatoru EASYCHEM;
- Planira se „Formiranje baze podataka stabilnih izotopa i drugih parametara kakvoće hrvatskih vina“. U planu je završetak provedbe ispitivanja osnovnih parametara kakvoće, mikro i makro elemenata, pripreme uzoraka za analizu stabilnih izotopa u autentičnim uzorcima vina i prikupljenim komercijalnim uzorcima vina s tržišta koja predstavljaju vina istog sortimenta i provenijencije kao i autentična.

Suradnja s drugim institucijama

- Nastavit će se suradnja s institucijama na nacionalnoj i međunarodnoj razini;
- Zavod ugovorno surađuje s Institutom za poljoprivredu i turizam u Poreču, Institutom za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu, Savjetodavnom službom, Bioinstitutom u Čakovcu, u dijelu aktivnosti koje se odnose na postupak donošenja rješenja za promet;

- Zavod surađuje s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u Zagrebu s kojom ima i sporazumnu razmjenu podataka. Suradnja s Agencijom treba ići na slijedeću razinu dogradnje informatičkog sustava koji će koristiti djelatnici Zavoda u kontroli proizvoda za promet, a uključuje postupke koje su proizvođači obvezni prijavljivati Agenciji. U svrhu realizacije očekuje se proizvodnja novog korisničkog informatičkog programa za Zavod;
- Sukladno stručnim potrebama i zajedničkim stručnim interesima, Zavod surađuje s Agronomskim fakultetom u Zagrebu, s kojim za 2014. planira finalizirati suradnju u području senzorne i instrumentalne analize na UTU - atipičnu aromu starenja vina, započetu 2013;
- Zavod nastavlja suradnju s vinarskom inspekcijom Ministarstva poljoprivrede, u području nadzora u proizvodnji i na tržištu;
- Zavod nastavlja suradnju s Ministarstvom financija, Carinskom službom u području izmjene znanja i informacija te mogućnosti podrške u ispitivanju kakvoće pri kontroli uvoza. Suradnja je započela na inicijativu Zavoda tijekom 2013. godine;
- Planira se nastavak razmjene znanja i iskustava na međunarodnoj razini: nastavak suradnje s institucijom BAWB, Bundesamt für Weinbau iz Eisenstadt-a u Austriji, te posjet instituciji Federal College and Research Institute for Viticulture and Pomology u Klosterneuburgu također u Austriji, gdje se planira stručni boravak naših djelatnika radi edukacije u području novih analitičkih metoda koje se planira uvoditi u laboratorijima;
- Nastavit će se vrlo dobra suradnja sa svim udrugama i proizvođačima u Republici Hrvatskoj koji traže suradnju i sudjelovanje naših djelatnika u edukacijama, izložbama vina i dr.;
- Planira se edukacija djelatnika Laboratorija za fizikalno kemijska ispitivanja u jednom od referentnih europskih laboratorija, sa svrhom stjecanja znanja u području IRMS tehnike. Zavod će pokušati realizirati planiranu edukaciju kroz suradnju s European Commission's Directorate General for Agriculture and Rural Development, budući da je Republika Hrvatska u obvezi pripremiti metodu za analizu stabilnih izotopa u uzorcima autentičnih vina do 2015;
- Nastavit će se aktivno sudjelovanje djelatnika Zavoda u međunarodnim organizacijama (OIV), u Povjerenstvima MP za izradu propisa iz područja vinogradarstva i vinarstva, sudjelovanje u izradi stručnih podloga i mišljenja za izradu nacrtu propisa te znanstveno stručna potpora nadležnoj upravi MP;
- Djelatnici Zavoda kao službeni delegati/eksperti u pojedinim komisijama pri OIV-sudjeluju u radu tijela ove organizacije sa svrhom prijenosa znanja i sudjelovanja u kreiranju dokumenata. Sukladno potrebama stručnjaci Zavoda nastavit će suradnju aktivnim sudjelovanjem u Povjerenstvima za izradu propisa, u pripremanju dokumentacije te će sudjelovati u raspravama pri izradi nacrtu propisa, naputaka i sl. iz navedenih područja.

Posebne aktivnosti u području zakonodavnog usklađivanja

- Angažiranje stručnjaka Zavoda u Povjerenstvima MP za izradu specifikacija zaštićenih oznaka izvornosti vina. Zaštita oznake izvornosti vina regulirana je Pravilnikom o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/10, 31/11, 78/11, 120/12) i Uredbom Vijeća (EZ) 607/2009;
- Angažiranje stručnjaka Zavoda u posebnim radnim tijelima European Commission's Directorate General for Agriculture and Rural Development (posebna radna grupa za autentična vina, posebna radna grupa za analizu jakih alkoholnih pića);
- Angažiranje stručnjaka Zavoda u Povjerenstvu za izradu novog zakona o vinu kao strateškog nacionalnog propisa u području vinogradarstva i vinarstva.

4. ZAVOD ZA SJEMENARSTVO I RASADNIČARSTVO

Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo planira obavljanje poslova sukladno zakonskim i podzakonskim aktima koji se odnose na priznavanje i zaštitu novih biljnih sorti, proizvodnju i certifikaciju reprodukcijskog materijala poljoprivrednog bilja te drugih poslova određenih normativnim dokumentima Centra.

4.1. Odjel za priznavanje novih biljnih sorti

- Nastavlja se provođenje postupka ispitivanja i priznavanja novih biljnih sorti temeljem Pravilnika o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 99/08, 100/09, 109/10, 77/13). To će se obaviti obradom zahtjeva za priznavanje sorti poljoprivrednog bilja i ispitivanjem sorti krmnog bilja, žitarica, repa, povrća, krumpira, uljarica i predivog bilja u pokusnom polju i laboratoriju putem određivanja gospodarske vrijednosti sorti (VCU ispitivanje) i određivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorti (DUS ispitivanje);
- Nastavlja se provođenje upisa sorti u sortne liste temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 55/11) i Pravilnika o upisu sorti u Sortnu listu (NN 45/08, 84/08, 77/13). To će se obaviti upisom novih priznatih sorti, obnoviti upis sorti na Sortnoj listi i brisanje sorti sa Sortne liste te se nastavlja rad na pripremi Preporučene sortne liste;
- Nastavlja se priprema baze podataka za dostavu u CPVO (Ured Europske unije za zaštitu novih biljnih sorti). Sukladno obvezama prema Uniji pripremit će se prema predlošku CPVO Ureda podaci o priznavanju i zaštiti biljnih sorti i dostaviti CPVO Uredu;
- Nastavlja se priprema i ažuriranje popisa priznatih novih sorti za EU Zajedničku sortnu listu i OECD listu, a pripremljeni popisi dostavit će se u Ministarstvo poljoprivrede i u OECD;
- Nastavlja se provođenje postupka dodjeljivanja oplemenjivačkog prava temeljem Zakona o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/11) i Pravilnika o postupku utvrđivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti novih biljnih sorti u svrhu dodjeljivanja oplemenjivačkog prava i priznavanja sorti (NN 61/11);
- Nastavlja se vođenje upisnika u obavljanju poslova zaštite biljnih sorti sukladno Pravilniku o upisu u upisnike u obavljanju poslova zaštite biljnih sorti (NN 58/11) i unošenje podataka u Upisnik Zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava;
- Nastavlja se skrb o biljnim genetskim izvorima u skladu s člankom 63. Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 55/11) i Pravilnikom o očuvanju i korištenju biljnih genetskih resursa te načinu rada i uređenju banke biljnih gena poljoprivrednog bilja (NN 89/09). Nastavlja se uključivanje uzoraka sjemena sorata koje će biti povučene sa Sortne liste Republike Hrvatske u kolekciju uzoraka gen banke;
- Nastavlja se organiziranje i provođenje edukacija i korisničkih sustava zaštite novih biljnih sorti i priznavanja sorti temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 55/11) i Zakona o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/11).

4.2. Odjel za nadzor i deklariranje reprodukcijskog materijala u poljoprivredi

- Nastavlja se stručni nadzor sjemenskih usjeva temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira (NN 129/07). Djelatnost službenog nadzora sjemenskih usjeva

provodi se obradom prijava, izborom i sklapanjem ugovorne obveze s nadzornikom, službenim nadzorom proizvodnje, super kontrolom rada nadzornika, vođenjem evidencije o proizvedenim količinama, sastavljanjem izvješća o nadzoru nad sjemenskom proizvodnjom i podnošenjem istoga Ministarstvu poljoprivrede;

- Nastavlja se organiziranje edukacija (godišnje radionice) za nadzornike sjemenskih usjeva, odgovornih osoba i nadzornika za obavljanje nadzora pod stručnom kontrolom koje ovlašćuje Zavod temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (NN 144/09) i Pravilnika o upisu u upisnik dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala (NN 29/08, 21/09, 37/09);
- Nastavlja se ispitivanje u kontrolnom polju ispravnosti certificiranja partija sjemena i održavanja sorti temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (NN 144/09, 30/11, 50/11);
- Nastavlja se provjera uvjeta za upis u upisnik dobavljača temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 55/11) i Pravilnika o upisu u upisnik dobavljača (NN 29/08, 37/09);
- Nastavlja se stručni nadzor poljoprivrednog sadnog materijala temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (NN 100/09, 153/09, 72/10, 30/11, 86/13), Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (NN 133/06, 67/10, 30/11, 77/13) i Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (NN 144/09, 30/11, 50/11). Djelatnost službenog nadzora poljoprivrednog sadnog materijala provodi se obradom prijava, izborom i sklapanjem ugovorne obveze s nadzornikom, službenim nadzorom proizvodnje, vođenjem evidencije o proizvedenim količinama sadnog materijala, izdavanjem Uvjerenja o sadnom materijalu, sastavljanje Izvješća o proizvodnji poljoprivrednog sadnog materijala i podnošenjem istoga Ministarstvu poljoprivrede;
- Nastavlja se uzimanje uzoraka reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica za laboratorijsku analizu temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (NN 100/09, 153/09, 72/10, 30/11, 86/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (NN 133/06, 67/10, 30/11, 77/13);
- Nastavlja se organiziranje edukacija (godišnje radionice) za nadzornike poljoprivrednog sadnog materijala temeljem Pravilnika o postupku stručnog nadzora i nadzora pod stručnom kontrolom nad proizvodnjom poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala (NN144/09, 30/11, 50/11);
- Nastavlja se izdavanje certifikata o sjemenu i sadnom materijalu i vođenje evidencije o izdanim certifikatima temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira (NN 129/07), Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijuskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (NN 100/09, 153/09, 72/10, 30/11, 86/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (NN 133/06, 67/10, 30/11, 77/13);

- Nastavlja se osposobljavanje nadzornika i nadzor nad radom ovlaštenih nadzornika za poslove pakiranja, plombiranja i označavanja sjemena i sadnog materijala pod stručnom kontrolom temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krumpira (NN 129/07), Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća (NN 100/09, 153/09, 72/10, 30/11, 86/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze (NN 133/06, 67/10, 30/11, 77/13).

4.3. Laboratorij za ispitivanje sjemena

- Nastavlja se uzorkovanje sjemena poljoprivrednog bilja i ispitivanje kvalitete sjemena temeljem Pravilnika o metodama uzorkovanja i ispitivanja kvalitete sjemena (NN 99/08), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13);
- Nastavlja se nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija (naknadna kontrola) i ovlaštenih uzorkivača temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13);
- Nastavlja se osposobljavanje uzorkivača za uzorkovanje poljoprivrednog sjemena i analitičara za ispitivanje kakvoće sjemena temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13);
- Nastavlja se provjera postojanja uvjeta za upis u upisnik laboratorija temeljem Pravilnika o upisu u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala (NN 29/08, 21/09, 37/09);
- Nastavlja se organizirati međulaboratorijske usporedbe (Ring test) i radionice za analitičare u laboratorijima za ispitivanje kakvoće sjemena. To se temelji na odredbama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13);
- Nastavlja se određivanje zastupljenosti GMO-a temeljem Uredbe o razini genetski modificiranih organizama u proizvodima ispod koje proizvodi koji se stavljaju na tržište ne moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme (NN 92/08, 36/09, 33/10);
- Nastavlja se provođenje redovitog godišnjeg nadzora kojim HAA (Hrvatska akreditacijska agencija) provjerava osposobljenost Laboratorija za ispitivanje sjemena prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007;
- Planira se ISTA akreditacijska provjera (audit) sukladno ISTA akreditacijskom standardu;

- Nastavlja se provođenje Heubach testa za otprašivanje sukladno Pravilniku o uspostavi akcijskog plana o održivoj uporabi pesticida (NN 142/12);
- Nastavlja se vođenje evidencije uzoraka i centralnog skladišta uzoraka za potrebe naknadne kontrole u laboratoriju i kontrolnom polju temeljem Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica (NN 92/06, 83/09, 31/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (NN 126/07, 20/13), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena repa (NN 72/07), Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (NN 129/07, 78/10, 31/13) i Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća (NN 129/07, 78/10, 43/13).

4.4. Odjel za proizvodnju, pokušalište, tehničke poslove i održavanje

- Nastavlja se održavanje plodnosti poljoprivrednog zemljišta provođenjem plodoreda ratarskom proizvodnjom pšenice, kukuruza, uljane repice i soje na oko 200 ha. Aktivnost je nužna za osiguranje kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta za potrebe provođenja pokusa ispitivanja i priznavanja sorti i ispitivanja certificiranih partija sjemena i održavanja sorti u kontrolnom polju na lokaciji sjedišta Zavoda;
- Nastavlja se pružanje tehničke pomoći drugim Odjelima u zasnivanju i održavanju poljskih pokusa ispitivanja i priznavanja sorti, ispitivanja certificiranih partija sjemena i održavanja sorti u kontrolnom polju, pokusa drugih namjena na lokaciji sjedišta Zavoda te na ugovorenim površinama izvan Zavoda;
- Održavanje kruga Zavoda u primjerenom, a strojeva i opreme u ispravnom i radno sposobnom stanju;
- Po potrebi obavljat će se i drugi poslovi tehničke prirode koje mogu obaviti djelatnici Odjela. Djelatnici Odjela izvršavaju sve domarske poslove za objekte koje koristi Zavod.

Sudjelovanje u izradi propisa

Djelatnici Zavoda prate domaće i međunarodne propise u područjima priznavanja i zaštite novih biljnih sorti, certificiranju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja te po pozivu Ministarstva poljoprivrede sudjeluju u pripremi izmjena propisa i njihovog usklađivanja.

Suradnja s drugim institucijama

- Nastavlja se provođenje međulaboratorijskih usporedbi (Proficiency i Ring testovi) sukladno ISTA akreditacijskom standardu. Laboratorij sudjeluje u Proficiency testovima koje organizira ISTA (International Seed Testing Association), EURL (EU Reference Laboratories) te Ring testovima koje organiziraju drugi ISTA akreditirani laboratoriji u susjednim zemljama;
- Nastavlja se sudjelovanje na sastancima i radionicama koje organizira ISTA, EURL te nadležna ministarstva;
- Nastavlja se sudjelovanje na ESCAA (European Seed Certification Agency Association) sastancima i radu stalnih odbora EU za sjeme i sadni materijal te biljne genetske izvore, temeljem imenovanja Ministarstva poljoprivrede u pojedina tijela;
- Nastavlja se međunarodna suradnja u svrhu DUS ispitivanja kukuruza, strnih žitarica i soje. Suradnja u sklopu koje je započet program DUS ispitivanja opisa sorti i popunjavanja referentne kolekcije ozime pšenice i kukuruza s GEVES, Francuska;
- Nastavlja se sudjelovanje na EU-VCU seminarima u svrhu usklađivanja u provođenju VCU ispitivanja;
- Nastavlja se sudjelovanje na sastancima i radionicama koje organizira UPOV (Međunarodna Unija za zaštitu novih biljnih sorti);

- Nastavlja se sudjelovanje u ECPGR (European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources). Zavod je imenovan kao nacionalna kontakt točka za EURISCO (European Genetic Resources Search Catalogue) te će nastaviti održavati nacionalnu inventarizaciju podataka o biljnim genetskim izvorima i obavljati unos podataka u europsku bazu EURISCO;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu FAO Komisije za genetske izvore za hranu i poljoprivredu. Sudjelovanje u izradi izvještaja o stanju svjetskih biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu te monitoring provedbe globalnog plana akcije za biljne genetske izvore za hranu i poljoprivredu;
- Nastavlja se suradnja s Uredom Europske unije za zaštitu novih biljnih sorti (CPVO) na poslovima zaštite novih biljnih sorti i sudjelovanje na edukacijama vezano za pripremu i proces akreditacije pri Uredu CPVO-a. U svrhu uvođenja sustava kvalitete u području DUS ispitivanja planira se započeti proces akreditacije (Entrustment for CPVO Examination Office);
- Nastavlja se implementacija OECD sheme za certificiranje sjemena, praćenje rada i izvještavanje o stanju u Hrvatskoj temeljem ovlaštenja Ministarstva poljoprivrede;
- Nastavlja se sudjelovanju na edukacijama za upravljanje dokumentima i vođenje sustava kvalitete. Sudjelovanjem u radionicama koje organizira HAA implementirat će se održavanje sustava u Odjelu laboratorija i proširenje sustava na cijeli Zavod;
- Nastavlja se sudjelovanje u edukacijama iz područja ispitivanja kakvoće sjemena u laboratorijima specijaliziranim za pojedine biljne vrste u EU zemljama. Sudjelovanje je važno radi održavanja razine znanja analitičara u laboratoriju;
- Nastavlja se sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu iz područja rada Zavoda u suradnji sa znanstvenim i znanstveno-nastavnim institucijama u Hrvatskoj (Agronomski fakultet u Zagrebu, Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Poljoprivredni institut u Osijeku, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu i drugi).

Priprema, ažuriranje i objavljivanje publikacija Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo

- Službeno glasilo Zavoda kvartalno će se pripremati i objavljivati s informacijama vezano za podnesene Zahtjeve, priznavanje sorti, brisanje sorti, denominaciju, zaštitu novih biljnih sorti i sve druge relevantne informacije. Glasilo će se objaviti na web stranici Centra te dostaviti prijaviteljima, institucijama u EU i članicama UPOV-a;
- Sortna lista Republike Hrvatske temeljem rješenja zaprimljenih iz Ministarstva poljoprivrede ažurirat će se i objaviti na web stranici Centra;
- Publikacije o zaštićenim sortama i izdavanje vodiča za postupak podnošenja zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava temeljem Zakona o zaštiti biljnih sorti (NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/11);
- Pripremanje, ažuriranje i objavljivanje Popisa sorti voćnih vrsta temeljem Pravilnika o upisu sorti u popis sorti voćnih vrsta (NN 98/09, 77/13);

Pripremanje, ažuriranje i objavljivanje Nacionalne sortne liste za vinovu lozu temeljem Pravilnika o upisu sorti u Nacionalnu sortnu listu (NN 53/10).

5. ZAVOD ZA VOĆARSTVO

U Zavodu za voćarstvo u 2014. planira se obavljanje sljedećih poslova:

5.1. Odjel za održavanje, proizvodnju i analitiku

Planirane aktivnosti na Pokušalištu Donja Zelina:

- Nastavlja se održavanje infrastrukture pokušališta, strojeva i opreme te se u sklopu održavanja planira nabavka namještaja za poljski laboratorij smješten u novoizgrađenom objektu, dovršenje radova vezanih za sustav za navodnjavanje te postavljanje armature za protugradni sustav. Nastavlja se redovito održavanje kruga i infrastrukture pokušališta Zavoda u primjerenom, a strojeva i opreme u ispravnom i radno sposobnom stanju;
- Nastavlja se održavanje matičnog nasada sukladno započetim aktivnostima te raspoloživosti reprodukcijskog materijala. Planira se distribucija i prodaja pupova iz već formiranih matičnih nasada;
- Nastavlja se održavanje predintrodukcijskih i introdukcijskih nasada te pomološko-tehnoloških mjerenja u introdukcijsko-pokusnom nasadu. Planira se proizvodnja plodova jabuke 60 t, šljive 3 t i trešnje 1 t. Nastavlja se predintrodukcija i introdukcija novih sorti jabuke, šljive, marelice, borovnice te podizanje i održavanje pokusnih voćnjaka jabuke, šljive, kruške, trešnje, višnje, borovnice, oraha i lijeske sukladno Zakonu o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo (NN 25/09, 124/10);
- Nastavlja se održavanje i proširenje kolekcije starih, autohtonih i udomaćenih sorti voćnih vrsta te proširenje kolekcije starih sorti jabuke, kruške, šljive, trešnje i višnje s ciljem očuvanja vrijednih genetskih resursa, a sukladno Odluci Vlade od 31. listopada 2013. o Nacionalnom programu očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016. godine;
- Nastavlja se istraživanje tolerantnih sorti jabuka što podrazumijeva pomo-tehnološka istraživanja sorti jabuka otpornih na fuzikladij, pepelnicu i bakterijsku palež. Cilj je istražiti pomo-tehnološka svojstva sorti za uzgoj u agroekološkim uvjetima Republike Hrvatske. Dobiveni rezultati poslužiti će kao temeljni materijal za održavanje radionica i edukaciju voćara vezano za uzgoj spomenutih sorti;
- Započinje se s provođenjem procjene prikladnosti sorti voća za preradu. Planira se instaliranje uređaja za sušenje voća i nabavka opreme za odkoštavanje koštičavog te guljenje i rezanje jezgričavog voća s ciljem ispitivanja prikladnosti sorti voćnih vrsta za sušenje. Sušeno voće je dio tradicijske kulture i predstavlja vrlo vrijednu prehrambenu namirnicu. Na taj način se mogu očuvati i stare tradicijske sorte koje nisu primjerene za dugotrajnije skladištenje i čuvanje u svježem stanju. Planira se provođenje ispitivanja tržišta te suradnja s proizvođačima, voćarima, kojima bi navedeno istraživanje bilo pokazatelj koje su sorte prikladne za sušenje, ali i pomoć pri razvoju tehnologije sušenja za pojedine sorte voćnih vrsta. Organiziranjem degustacija i edukacija došlo bi i do podizanja svijesti potrošača o važnosti korištenja sušenog voća u prehrani;
- Nastavlja se s pomološkom i molekularnom identifikacijom domaćih genotipova šljive iz Slavonije i Like. Cilj je sačuvati od genetske erozije i identificirati autohtone genotipove šljiva koje su pokazale pozitivna pomološka i tehnološka svojstva te održavati kolekcijsko-pokusni nasad. Planira se nadopuna ex situ kolekcije novim autohtonim genotipovima šljive iz kontinentalne Hrvatske. U svrhu proširenja postojeće kolekcije planira se obaviti inventarizaciju na terenu što podrazumijeva označavanje stabala sorti kandidata, in situ opisivanje i mjerenje morfoloških svojstava te uzimanje materijala za regeneraciju i ostale analize.

Planirane aktivnosti na Pokušalištu Kaštela

- Nastavlja se održavanje pokusnih nasada i uspostava sustava za navodnjavanje. U sklopu održavanja pokusnog nasada maslina na pokušalištu Kaštela planira se nastavak radova vezanih za uspostavu sustava za navodnjavanje što podrazumijeva nadogradnju sustava i osiguranje vlastitih izvora vode za navodnjavanje. Planira se ishođenje vodopravne dozvole za eksploataciju vode i instalacija pumpe za navodnjavanje;
- Nastavlja se istraživanje tehnologije uzgoja masline u intenzivnim sustavima uzgoja, pomološka i tehnološka mjerenja u introdukcijsko–pokusnom nasadu, s ciljem određivanja optimalne gustoće sadnje s obzirom na biološki potencijal i specifičnosti pojedine sorte.

5.2. Odjel za ispitivanje sorti voćnih vrsta

- Nastavljaju se poslovi introdukcije novih sorti voćnih vrsta, a introdukcija je planirana iz: Pépinières Escande (Francuska); INRA (Francuska); CIV (Italija); Better3Fruit (Belgija), Artevos Group (Njemačka) i IFO (Francuska);
- Nastavlja se istraživanje introduciranih sorti voćnih vrsta praćenjem fenofaza, određivanjem zrelosti ploda i pomološko–metrijskim analizama ploda u vrijeme berbe i nakon skladištenja;
- Planira se provođenje nacionalnog program očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj. Planira se uključivanje u poljsku kolekciju ex situ novih primki autohtonih i udomaćenih sorti kontinentalnih voćnih vrsta. U kolekciji će biti zastupljene autohtone i udomaćene voćne vrste koje su se tradicionalno uzgajale na području kontinentalne Hrvatske. Planira se prikupljanje i evaluacija novih primki, te priprema površina za sadnju i sadnja;
- Nastavlja se upisivanje novih primki u Nacionalnu bazu podataka o biljnim genetskim izvorima (CPGRD);
- Planira se izrada baze podataka sorti voćnih vrsta. Planira se započeti opis svih sorti u kolekciji sukladno CPVO protokolima za provođenje testova različitosti, ujednačenosti i postojanosti (DUS) te dopuna referentne kolekcije sorti potrebnih za provođenje postupka priznavanja. Planira se izrada baze podataka o sortama voćnih vrsta;
- Nastavlja se izrada brošura s opisima sorti voćnih vrsta. Nastavlja se s pripremanjima i izradom knjige s opisima sorti koštičavog voća (trešnje, višnje, šljive i marelice) koje se nalaze u kolekcijskom nasadu na Pokušalištu Donja Zelina;
- Nastavlja se priprema programa za provođenje projekta izrade Opisne (preporučene) sortne liste za voćne vrste. Sukladno odredbama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja nastavlja se priprema programa rada za izradu Opisne (preporučene) sortne liste za voćne vrste koja se dostavlja Ministarstvu poljoprivrede;
- Planira se uspostava laboratorija za fizikalno-kemijske analize plodova voća. Planira se nabavka titratora za određivanje ukupnih kiselina, pH, šećera i vitamina C, s ciljem stavljanja u rad laboratorija na lokaciji Rim 98 za obavljanje fizikalno-kemijskih analiza plodova koja se provode u introdukcijskim pokusima i drugi poslovi analiza. Nastavlja se mjerenje plodova u vrijeme berbe i nakon skladištenja: masa, prosječna visina i širina ploda, boja kože ploda određena spektrofotometrijom, tvrdoća plodova mjerena destruktivnom i nedestruktivnom metodom, duljina peteljke, ukupni šećeri, ukupne kiseline i senzorna analiza;
- Planira se skrbiti o biljnim genetskim izvorima. Planira se postupak umatičenja autohtonih i udomaćenih vrsta i kultivara voća posađenih na Pokušalištu u Donjoj Zelini koji do sada nisu bili na Popisu održivača sorti voćnih vrsta Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo;
- Planira se sudjelovanje na izložbama starih sorti voća i informiranje javnosti o važnosti očuvanja biljnih genetskih izvora;

- Nastavlja se aktivno sudjelovanje u radu Povjerenstva za biljne genetske izvore i koordinacija Radne skupine Voće, Podskupine Kontinentalno voće;
- Nastavlja se sudjelovanje u radu Povjerenstva za priznavanje sorti voćnih vrsta Ministarstva poljoprivrede. Nastavlja se sudjelovanje u predlaganju stručnih mišljenja i izrada prijedloga propisa prema Ministarstvu poljoprivrede u području voćarstva kao i nastavak praćenja i analiziranja stanja međunarodnih normi, novih uredbi EU iz područja voćarstva te aktivno sudjelovanje u harmoniziranju istih s postojećim aktima Republike Hrvatske;
- Nastavlja se izrada stručnih podloga i mišljenja za izradu podzakonskih akata vezano za priznavanje sorti. Temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (NN 140/05, 35/08, 55/11) nastavlja se priprema dokumentacije potrebne za provođenje postupka priznavanja sorti voćnih vrsta te ispunjenje potrebnih uvjeta sukladno 'Entrustment' protokolu CPVO-a.

Suradnja s drugim institucijama i zavodima

- Nastavlja se suradnja sa Zavodom za sjemenarstvo i rasadničarstvo u provođenju stručnog nadzora proizvođača sadnog materijala, suradnja s Podravkom na ispitivanju pogodnosti voćnih sorti za preradu, suradnja sa Savjetodavnom službom u području edukacije poljoprivrednih proizvođača i transfera rezultata istraživanja iz područja voćarstva do voćara proizvođača, suradnja s Agronomskim fakultetom i srednjim poljoprivrednim školama na poslovima od zajedničkih interesa istraživanja i edukacija, suradnja s Prehrambeno – biotehnološkim fakultetom na istraživanjima iz područja evaluacije sorti voćnih vrsta i procjene prikladnosti sorti za daljnju preradu.

Suradnja s proizvođačima – voćarima

- Nastavlja se s organiziranjem otvorenih dana trešnje, šljive i jabuke tijekom vegetacijske sezone, stručni obilazak Pokušališta Donja Zelina za proizvođače, sudjelovanjem na izložbama, stručnim skupovima i seminarima. Praktična edukacija voćara na Pokušalištu. Nastavlja se suradnja s proizvođačima voćarima preko Hrvatske voćarske zajednice;
- Nastavlja se suradnja s voćarima proizvođačima na području doline Neretve na projektu unaprjeđenja uzgoja odabranih vrsta agruma na skeletnim i aluvijalnim tlima. Provođe se istraživanja o mogućnosti uzgoja odabranih vrsta agruma (limun, naranča i klementina) na južnim-zaštićenim položajima područja Komarne. Cilj je istražiti mogućnost povećanja gospodarski važnih površina pogodnih za uzgoj agruma, širenje ponude domaće proizvodnje uzgojem limuna, naranče i klementine.

Međunarodna suradnja Alpe – Jadran

- Nastavlja se u suradnji s istraživačkim institucijama u sektoru voćarstva iz Italije (Fondazione Fojanini di Studi Superiori Sondrio), Austrije (Landwirtschaftliches Versuchszentrum Haidegg) i Slovenije (Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije) u sklopu Saveza Alpe - Jadran s provođenjem pokusa u sklopu kojeg se istražuju: uzgojni oblici, prinos, kakvoća plodova, vigor i rast te potrebna vremena rada u polju između dva uzgojna oblika za jabuku. Istraživat će se sorte trešnje Regina i Kordia na različitim podlogama i različitim razmacima sadnje. Planira se sudjelovanje na redovitoj godišnjoj Skupštini za sudionike projekta Alpe - Jadran.

Usavršavanje djelatnika

- Nastavlja se usavršavanje djelatnika putem poslijediplomskih doktorskih studija, seminara, sudjelovanja na domaćim i stranim znanstvenim i stručnim skupovima, posjeta institucijama iz područja rada;
- Planira se kroz Multi-beneficiary program CPVO-a edukacija djelatnika vezano za DUS testiranje koštičavog i bobičastog voća.